

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов
“ ” 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(ПЛЕНЕР)**

Галузь знань 0202 Мистецтво
напрям підготовки 6.020205 “Образотворче мистецтво**”
освітній рівень перший (бакалаврський)

Інститут мистецтв

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1259
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20__ р.

2015 – 2016 навчальний рік

- Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом.
- Структура типова.
- Заступник директора з науково-методичної роботи.

А.О. Таранник

Робоча програма „Виробнича практика” (пленер), напряму підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво*” (освітній рівень перший «бакалаврський»), 1 курс, 2 семестр.

Укладач:

викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського
університету імені Бориса Грінченка
Жиров В.В.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва
Інституту мистецтв

Протокол від «___» _____ 20__ року №

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва _____ Ю. В. Романенкова
(підпис)

Зміст

I.	Пояснювальна записка	4
II.	Опис виробничої практики (пленеру)	6
III.	Програма виробничої практики (пленеру)	7
IV.	Місце і час проведення виробничої практики (пленеру).....	13
V.	Підведення підсумків практики. Звітна документація.....	13
VI.	Розрахунок рейтингових балів	14
VII.	Рекомендована література	15
VIII.	Зразки оформлення звітної документації	16

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Студенти напряму підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво*” проходять виробничу практику (пленер) у 2 семестрі (освітній рівень перший, «бакалаврський»). Загальна тривалість практики – 6 кредитів, 180 годин (4 тижні). Місце проведення практики – м. Київ. Проведення практики базується на закріпленні вмінь і навичок, отриманих студентом під час опанування навчальних дисциплін блоку формування фахових компетенцій протягом першого курсу. Пленер – невід’ємна складова навчального процесу, завдяки якій студенти отримують навички малювання на відкритому повітрі. Студенти вчаться збирати матеріали для роботи над пейзажем, вивчають закони лінійної та повітряної перспективи, плановості, вдосконалюють технічні прийоми роботи з різними художніми матеріалами.

Права та обов’язки студента-практиканта:

- Практикант здійснює свою діяльність згідно з правилами внутрішнього розпорядку, виконує всі розпорядження адміністрації закладу, керівників практики;
- Студент-практикант виконує всі види робіт, передбачених програмою практики, веде документацію з практики;
- Після закінчення практики студент складає звіт з практики з переліком виконаних заходів і робіт, одержує відгук-оцінку від керівника практики;
- Практикант має право одержувати консультації керівника з усіх питань проведення практики;
- Практикант має право користуватися навчально-методичною літературою у бібліотеці закладу;
- Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетенцій, отриманих під час їх опанування впродовж першого та другого семестрів, розвиток творчої активності та ініціативи студентів, їх художньо-творчих уявлень про дійсність та естетичного сприйняття.

Завдання практики:

- Вивчення цілісного сприйняття природи з урахуванням тонового та кольорового стану освітлення середовища та просторового віддалення;
- Формування вмінь застосовувати в етюдах метод роботи кольоровими відношеннями;
- Формування вмінь створювати виразні композиційно-кольорові рішення в етюдах з природи;

- Формування навичок виконувати живописні етюди та графічні замальовки ландшафту, рослинних форм, живої та неживої природи.

У результаті проходження практики студент повинен вивчити:

- Методи ведення творчого процесу художника;
- Методи пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- Визначену програмою кількість живописних етюдів у техніках акварельного живопису та олійного живопису;
- Низку етюдів у різних техніках графіки;
- Обумовлену програмою кількість швидких начерків м'якими матеріалами та аквареллю;
- Підготувати звітну експозицію з оформлених робіт та пакет звітної документації.

У процесі проходження виробничої (плерної) практики у студента формуються наступні **компетенції**:

- Володіння практичними навичками в різних видах образотворчого мистецтва;
- Навички зі створення художнього образу;
- Вміння виконувати самостійну творчу роботу в умовах природного ландшафту.

II. ОПИС ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика виробничої практики (пленеру) (денна форма навчання)
2 семестр	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво Шифр та назва напрямку підготовки 6.020205 Образотворче мистецтво* Освітньо-кваліфікаційний рівень перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість кредитів, відповідних ECTS:		Рік підготовки: 1-й
6		2 семестр
Загальна кількість годин:		Самостійна робота:
180		180 год.
		Підсумковий контроль:
	залік	

III. ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1.

Тривалі етюди натюрморту (дві постановки). (40 год.)

Розмір: 60x70 см..

Матеріал: а) папір, акварель; б) полотно, олія.

Виконуються чотири етюди натюрморту в різних умовах освітлення: на сонці та в тіні. Два етюди в техніці акварель та два етюди в техніці олійного живопису. Найважливішим завданням вправи є передача загального тонового і колірнього стану натури. Необхідне також уважне вивчення в етюдах впливу світла і повітря, навколишнього середовища на колір і тон предметів натюрморту. Натюрморт на сонце буде відрізнятися підвищеними тональними і колірними контрастами. Освітлені поверхні предметів забарвлюватимуться в теплий колір сонця, а тіні в холодний колір неба. Тональний контраст між світлом і тінню при сонячному освітленні дуже значний. Однак при цьому тіні будуть прозорими під впливом світлого навколишнього середовища. Сильне світло буде створювати яскраво виражені рефлекси. Ці рефлекси зроблять тіні на предметах особливо кольоровими і мінливими в тоні.

Етюд натюрморту в тіні повинен мати щільність і в той же час бути повітряним, зберігати прозорість пленеру. Необхідно враховувати загальну зміну кольорів предметів в залежності від джерела світла. Наприклад, постановка, розміщена в тіні будівлі, коли джерелом світла є небо, забарвлюється в синюватий відтінок. Але якщо постановка розташована під деревом, рефлекс від листви додасть їй загальний зеленуватий відтінок.

Обидва етюди олійними фарбами краще писати з підмальовком. Підмальовок додасть натюрмортам милозвучності та прозорості. Пастозність ліплення форми предметів слід весті використовуючи підмальовок, залишаючи його місцями повністю, місцями просвітчастим крізь тонкий шар фарби.

У натюрморти, що виконуються на пленері, часто вводять білі предмети, наприклад рушник або тарілку. Біле служить камертоном для визначення світлості тону інших предметів постановки і для визначення колірнього впливу оточення на предмети, так як найбільш ясно сприймає колірні рефлекси від оточення.

Тема 2. Етюди елементів пейзажу. (20 год.)

Розмір: 60x70 см..

Матеріал: а) папір, акварель; б) полотно, олія.

Переконливо зображати пейзаж не можна без вивчення елементів, з яких він складається. Важливо розуміти, як конструктивно влаштовані ці елементи, як ліпиться кольором їх форма. Наприклад, уміння зображати гілки допоможе писати цілі дерева та групи дерев. Сприйняття зелених листів як поверхні, яка змінює колір під впливом освітлення і середовища, допоможе бачити колірну складність і різноманітність зелені в цілому.

У цьому завданні передбачається писати етюди рослин, гілок та стовбурів дерев. У етюдах треба виявляти колірні відмінності між стеблом і листям, освітленій і затіненій частинами рослини, поверхнями рослини, поверненими до неба і до землі. Етюди рослин і гілок допомагають навчитися визначати колірні відносини між зеленню, що знаходиться на різних просторових планах. Потрібно порівнювати плани між собою, а не сприймати їх окремо; колір і тон різнопланових предметів можна визначити тільки в порівнянні.

Етюди робляться у парі, тобто один етюд в техніці акварелі, один етюд в техніці олійного живопису.

Тема 3. Етюди нескладного пейзажу з обмеженим простором. (20 год.)

Розмір: 60x70 см..

Матеріал: а) папір, акварель; б) полотно, олія.

Вибираються прості мотиви: частина двору або дерево з будинком. Враховуючи певну фрагментарність мотивів, істотне значення набуває вміле композиційне рішення етюдів. Етюди робляться у парі, тобто один етюд в техніці акварелі, один етюд в техніці олійного живопису.

Міський пейзаж характеризується більшою кількістю деталей. Виконуючи етюди міського пейзажу, важливо не тільки точно витримати масштабність об'єктів, переконливо будувати перспективу, а й уміти зробити відбір деталей, побачивши саме характерне, домогтися цілісності та єдності зображення.

Іноді учні намагаються закінчити або „поліпшити” написані з натури плернерні етюди, допрацьовуючи їх вдома. Не варто цього робити: зазвичай це призводить до втрати жвавості і переконливості. Слід пам'ятати, що головна цінність натурального етюдів, а тим більше плернерного це передача жвавого безпосереднього враження від побаченого.

Тема 4.

Етюди нескладного просторового пейзажу. (20 год.)

Розмір: 60x70 см..

Матеріал: а) папір, акварель; б) полотно, олія.

Для етюдів пейзажу з глибоким простором вибираються прості мотиви, лаконічні по плям, ясні по співвідношенням планів. Етюди робляться у парі, тобто один етюд в техніці акварелі, один етюд в техніці олійного живопису.

У цій вправі головне завдання це якомога точніше взяти в етюді відношення планів з урахуванням повітряної перспективи. Працюючи над виявленням простору, потрібно весь час порівнювати плани між собою, підкреслюючи різницю між ними.

Зазвичай передній план є найбільш активним. Однак бувають стани освітлення, при яких найбільш яскравим стає середній або навіть дальній план. Тоді цей план прописується найбільш контрастно і ретельно.

Робота над етюдом починається з спрощеного виконаного малюнка. Він повинен передати співвідношення пропорцій неба і землі (або води), основних планів, великих об'єктів. Потім, витримуючи загальне тоновий і колірний стан, прокладаються основні колірні відносини: плями неба, землі, хмар, дерев, води тощо. Прокладати основні відносини потрібно широко, але не спрощено. Колір треба намагатися взяти відразу точно, з необхідними градаціями. Вміння цілісно і правдиво брати великі відносини послугує міцним фундаментом для подальшого оволодіння майстерністю виконання пейзажу. Після того як взяти великі відносини, можна оживити етюд лаконічними деталями. Завершуючи роботу, треба перевірити розстановку акцентів.

Тема 5.

Замальовки елементів пейзажу. (20 год.)

Розмір: формат А-3.

Матеріал: папір (білий, тонований або крафт), графічні матеріали (олівці, вугіль, сангіна, туш – перо, пастель).

Замальовки рослин. Для перших замальовок вибирайте нескладні рослини або частину рослини. У малюнках важливо передати будову, характер рослини, виразити її пластику і красу. В якості моделі краще брати рослини з великим листям, форма і будова яких добре читаються.

У малюнках важливо передати простір – виділити ближні форми рослини і відвести в глибину дальню його сторону. Для цього необхідно, щоб лінія від олівця підкреслювала виступаючу частину форми і з ослабленням фіксувала її частини, що не виступають. Це ж відноситься до опрацювання форми тоном: листя переднього плану треба проробити контрастніше і конкретніше, ніж ті що

знаходяться в глибині. Ближні листя треба малювати чіткіше, далекі більш м'якше, більш розмиті.

Не треба намагатися перемалювати всі малі деталі рослини – прожилки, зубчики листя тощо. Це захащує зображення, робить його дробовим і занадто натуралістичним. Окремі деталі, намічені на найважливіших, найбільш опрацьованих листках або пелюстках, в достатній мірі передадуть характер рослини.

Малювання дерева вимагає вміння передавати в просторі складну об'ємну форму. За листям дерева ми не бачимо ціликом його стовбур і гілки. Тому перш ніж малювати дерева повністю, треба окремо попрактикуватися в зображенні їх стовбурів і гілок.

Замальовки стовбурів і гілок дерев. Бажано виконати малюнки стовбурів різних порід дерев, виявивши характерне для даної породи дерева будову. Дерев різної породи мають різну фактуру кори; залежно від породи гілки ростуть або перпендикулярно до стовбура дерева, або вгору, або вниз.

Стовбур дерева малюйте не повністю. Оберіть найбільш виразну частину стовбура. Разом зі стовбуром можна захватити кілька гілок. Спочатку треба намітити нахил, вигини стовбура, його зміни по товщині. Потім можна позначити гілки, враховуючи проміжки між ними, їх нахил і товщину.

Ліплення форми стовбура тоном ведеться від великих форм до більш дрібних, з урахуванням плановості. Спочатку намічається форма стовбура, потім форма великих виступаючих вперед гілок, після чого можна перейти до гілок, що йдуть у глибину. Не слід прагнути зобразити всі гілки і деталі аж до найдрібніших, тут потрібен відбір. Ті частини дерева, де багато дрібних гілок і листя, можна заштрихувати загальним тоном. Виступаючі гілки ближнього плану треба ліпіть контрастно і рельєфно, а ті що знаходяться в глибині – м'якше та узагальнено. За потреби узагальнення можна застосовувати широкий штрих.

У малюнку гілки дерева ставляться ті ж завдання, що і в малюнку рослини. Це передача породи дерева, форми гілки, простору.

Замальовки окремих дерев. Починати вчитися малювати дерева краще з порід, листя яких створює щільні, зрозумілі форми. Головна задача вправ це виявлення великих форм дерева. Малюнки окремих дерев можна виконувати без фону або намічати оточення дуже узагальнено. Це дозволить зосередитися на ліплення форми дерева. Малюнок дерева потрібно починати з контурного начерку маси його листя і стовбура легкою лінією. Потім треба знайти співвідношення маси листя до висоті і ширині стовбура, розчленувати її на великі частини, намітити напрямок гілок. Важливо точно передати пропорції дерева, а також характерну для даної породи дерева будову.

Опрацьовуючи деталі, не можна копіювати кожен листочок, кожен гілочку. Потрібно постійно бачити і зображати загальну об'ємну масу дерева, будь-яку деталь малювати як її частину. Необхідно об'ємно виліпити тоном форму дерева, передати її просторовість. У малюнку потрібно виділити головне – найбільш виразний вузол та узагальнити другорядне. Штрих повинен передавати направлення і характер листя, хвої, кори, трави. Освітлені маси листя передаються більш фактурно і матеріально, тіні узагальнюються широким штрихом.

Тема 6.

Замальовки нескладного пейзажу з неглибоким простором. (20 год.)

Розмір: формат А-3.

Матеріал: папір (білий, тонований або крафт), графічні матеріали (олівці, вугіль, сангіна, туш – перо, пастель).

Знайшовши цікавий мотив, треба його вивчити. Потім пошукати точку зору, яка дозволила б найбільш повно передати його. Велику роль для сприйняття мотиву грає освітлення. Зі зміною освітлення краєвид змінює свій характер: змінюються контрасти, загальна тональність. Важливо визначити, який стан є найвигіднішим для знайденого мотиву.

Пейзаж повинен бути цікаво скомпонований. З самого початку завжди потрібно визначати дуже важливе для загальної виразності зображення співвідношення неба і решти композиції. Для кожного конкретного мотиву треба знаходити переконливу і точну композицію.

У малюнках обов'язково треба виявляти плани. Важливо домагатися цілісності освітлених і тінювих плям пейзажу, пластичної виразності світло-тінявого рішення. Якщо це характеризує місце дії і створює потрібний настрій, не бійтеся вводити в свої пейзажі стафаж.

Тема 7.

Замальовки нескладного пейзажу з глибоким простором. (20 год.)

Розмір: формат А-3.

Матеріал: папір (білий, тонований або крафт), графічні матеріали (олівці, вугіль, сангіна, туш – перо, пастель).

Головним завданням у цій справі є побудова плановості в пейзажі. Тому особливе значення матиме переконлива передача повітряної перспективи.

Починати малюнок слід з рішення головною композиційною завдання, а саме з співвідношення землі і неба. Лінія горизонту не повинна ділити аркуш навпіл: це робить зображення симетричним і нецікавим. Компонуючи краєвид, треба точно визначити величину його планів та об'єктів, порівнюючи їх між собою. Неточності в пропорціях приведуть до недостатньої переконливості скорочення форм в лінійній перспективі.

Наметів основні частини пейзажу, треба загально прокласти тон неба і землі. Зіставивши плани, треба добитися їх правильної тональної розтяжки від переднього плану в глибину.

Проклавши тон основних частин пейзажу, переходимо до роботи над деталями. Починати треба з великих і важливих деталей, просуваючись від переднього плану в глибину. При цьому необхідно виявити послаблення освітленості, а значить, і контрастів від переднього до дальнього плану. На переднім плані ми бачимо більше деталей, ніж на далекому, вони більш чіткіші.

Тому на малюнку потрібно конкретніше проробляти ближній план, а середній і дальній – узагальнено і м'яко.

Завершуючи малюнок, треба перевіряти точність відносин основних плям пейзажу по тону, поступовість переходів від ближнього плану до дальнього, погашення контрастів і пом'якшення обрисів форм, що віддаляються в глибину.

Тема 8.

Замальовки тварин і птахів. (20 год.)

Розмір: формат А-3.

Матеріал: папір (білий, тонований або крафт), графічні матеріали (олівці, вугіль, сангіна, туш – перо, пастель).

Замальовки тварин і птахів є складним завданням. У замальовках важливо передати не тільки пропорції і рух, а й манеру триматися, поведки тварини, створити образне уявлення про неї. Для цього тварин необхідно спостерігати і малювати в різних позах і з різних точок зору. Це дозволить знайти найхарактерніші і виразні пози і рухи тварини.

Починати краще з нерухомих і малорухомих поз. Малюнки тварин і птахів в статиці можна виконувати з опудал, наприклад в зоологічному музеї. У міру придбання деякого досвіду можна перейти до начерків рухомих тварин.

Малювання тварин і птахів в русі вимагає особливої швидкості виконання і хорошої зорової пам'яті, необхідної для завершення начерку. Такі короткострокові начерки виконуються лінією. Але лінія ця повинна бути живою, виразною, передавальною поряд з пластичною характеристикою суглобів. Допускається також введення лаконічних тональних плям, якщо це характеризує форму або окрас тварини, птиці.

Для успішного зображення тварин і птахів треба мати загальне уявлення про їх анатомію. Переконалівість малюнка в чималому ступені буде залежати від знання розташування основних кісток скелета, місцезнаходження і механізму суглобів.

У довготривалих замальовках треба виявити фактуру хутра, оперення, шкіри, луски. Захоплюючись деталями забарвлення і фактури, не можна забувати про об'єм. Зовнішній покрив тварини або птиці має форму, конструкцію яку важливо передати в малюнку. Потрібно вірно виконувати начерк: вміти передавати відразу весь об'єкт зображення, а не по частинах і деталях.

IV. МІСЦЕ І ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ПЛЕНЕРУ)

1. Виробнича практика (плерер) проводиться у місті Києві;
2. Практика передбачає:
  - роботу на відкритому повітрі на вулицях, у парках міста;
  - відвідання Національного Науково-природничого Музею та Зоопарку для створення начерків.
3. Виробнича практика (плерер) проводиться на I курсі у 2 семестрі протягом 4 тижнів.

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Звітна документація здається студентами по завершенню проходження практики протягом наступного тижня керівнику практики від ВНЗ на кафедру образотворчого мистецтва.

Вона включає:

1. Щоденник з проходження практики, який відображає зміст практики (календарний план);
2. Звіт з виконаної роботи з зазначеною кількістю виконаних завдань, місцями їх виконання;
3. Відгук-оцінку керівника практики із зауваженнями.

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладачів, що керують плерерними практиками студентів першого курсу (двох підгруп). Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта (таблиця максимальних рейтингових балів додається) та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Крім творчого перегляду здійснюється ще й колективна форма підведення підсумків практики – підсумкова конференція, на якій аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

VI. РОЗРАХУНОК РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ

Таблиця максимальних рейтингових балів за видами діяльності практиканта

Види діяльності	Максимальні бали
Тема 1. Тривалі етюди натюрморту (дві постановки).	10
Тема 2. Етюди елементів пейзажу.	10
Тема 3. Етюди нескладного пейзажу з обмеженим простором.	10
Тема 4. Етюди нескладного просторового пейзажу.	10
Тема 5. Замальовки елементів пейзажу.	10
Тема 6. Замальовки нескладного пейзажу з неглибоким простором.	10
Тема 7. Замальовки нескладного пейзажу з глибоким простором.	10
Тема 8. Замальовки тварин і птахів.	10
Оформлення робіт для перегляду	10
Складання звіту з практики, оформлення звітної документації, своєчасний термін подання	10
Підсумковий рейтинговий бал	100

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Сандомирский С. Начала теории живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: http://samlib.ru/s/sandomirskij_s/nachala-teorii-zhivopisi.shtml
2. Тютюнник В. Материалы и техника живописи/В. Тютюнник. – М.: М.В.Шевчук, 2009. – 216 с.

Додаткова:

1. Баррас Дж. Свет в акварели/Дж. Баррас. – М.: Кристина, 2005. – 48 с.
2. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
3. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
4. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
5. Ковалев В. Золотое сечение в живописи/Ф. Ковалев. – К.: Выща школа, 1989. – 144 с.
6. Ольмедо С. Как писать пастелью/С. Ольмедо. – М.: АРТ-родник, 2001. – 121 с.
7. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа/Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
8. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: Джи Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Оформлення титульної сторінки звітної документації.

**Звітна документація
виробничої практики (пленер)**

студента I курсу

групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

напряму підготовки 6.020205 «Образотворче мистецтво»

ПІБ практиканта

Практика проходила на кафедрі образотворчого мистецтва

з _____ по _____ 2016 р.

Керівник практики від кафедри образотворчого мистецтва

ПІБ керівника

---

2. Оформлення щоденника практики

Перша сторінка щоденника:

ЩОДЕННИК

з виробничої практики (пленер)

Студента I курсу групи _____

Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

(прізвище, ім'я, по батькові)

Київ – 2016

Друга сторінка щоденника:

База проходження практики:

Термін проходження практики:

з «   » _____ по «   » _____ 20   р.

Керівник практики:

(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Третя та наступні сторінки щоденника:

№ п/п	Термін виконання	Зміст виконаної роботи, висновки та пропозиції	Оцінка та зауваження керівника
1	2	3	4

